

Zwart-wit in Picasa

De veranderingen in **Picasa 3.6** en **3.8** spelen voor dit onderwerp geen rol - hoogstens zijn er kleine verschillen in de schermafbeeldingen. Zie [Intro Picasa 3.6NL](#) en [Intro Picasa 3.8NL](#).

Het is mooi om deze alfabetische serie over allerlei Picasa-onderwerpen af te sluiten met **zwart-wit**, want merkwaardig genoeg is er door de digitale fotografie weer belangstelling gekomen voor zwart-wit. Op **Flickr** zijn daarvan soms prachtige voorbeelden te zien.

Opmerking: de ingeburgerde uitdrukking "zwart-wit" is niet correct, want men bedoelt dan toch meestal foto's die een scala aan grijsinten bevatten.

En nu ik zelf intensief met het scannen van mijn oude zwart-wit foto's bezig ben, valt het me op hoe sfeervol die foto's vaak zijn. Daardoor mis je de kleuren niet, terwijl die er toen toch ook al waren, want dat zie ik aan mijn eerste kleurendia's uit 1967. Maar dat zijn gewoon een ander soort foto's – je zou bijna kunnen zeggen: "minder artistiek" en "meer realistisch".

Het is nu andersom: je maakt kleurenfoto's en soms denk je: misschien is deze wel mooier in zwart-wit. En dat is dan in je fotoprogramma en zeker in Picasa een kwestie van een paar klikken. Maar er zijn meer mogelijkheden dan je denkt, dus lees toch maar door.

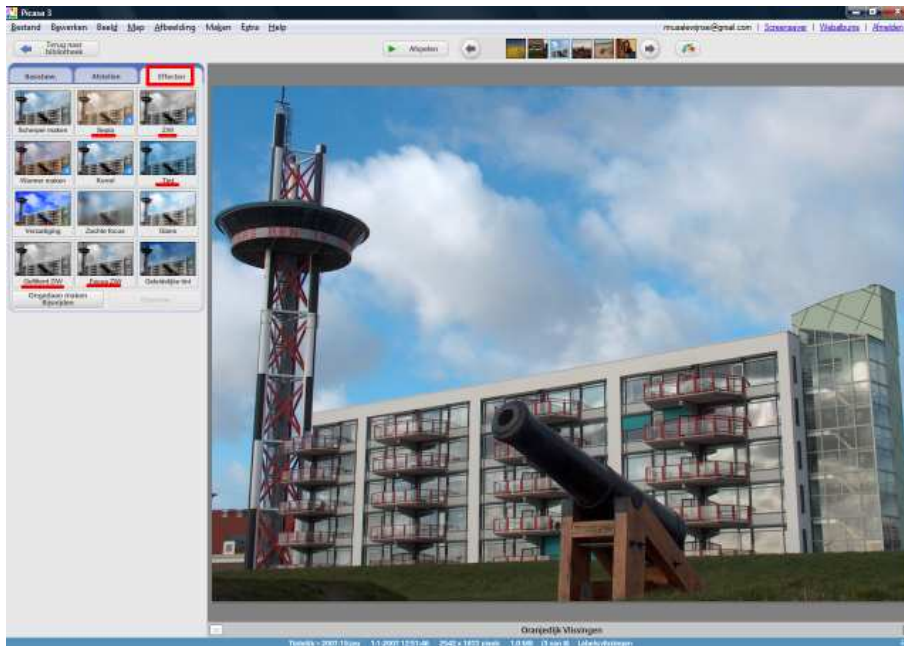
Opmerking: de in Picasa 3.8 toegevoegde on-line editor Picnik heeft vergelijkbare mogelijkheden voor omzetting van kleur naar "zwart-wit", dus daarvoor heeft die omweg geen zin, tenzij voor allerlei aanvullende "grappen en grollen". Zie [Picnik via Picasa](#).

Voorbeelden

Als voorbeeld neem ik deze foto van dit bekende plekje in *Vlissingen*. Op zich niets bijzonders, maar toch aardig omdat alles zo bewust schots en scheef staat en omdat er toevallig een mooie wolkenpartij boven hangt:

In Picasa heb je een hele serie mooie **effecten** beschikbaar, waarvan sommige met eindeloos veel instelmogelijkheden. Hieronder zie je de keuzemogelijkheden en ik beperk mij nu tot de rood-onderstreepte effecten en dat zijn er al vijf:

De keuze voor effect **ZW** ligt uiteraard voor de hand en dat geeft het onderstaande resultaat:

Best aardig, maar een beetje saai (je krijgt hetzelfde resultaat als je **Verzadiging** zou kiezen en dan het schuifje op nul zou zetten).

Dat wordt al een stuk beter als je effect **Gefilterd ZW** neemt, want dan kun je nabootsen wat je vroeger kreeg als je met een zwart-film in je camera een roodfilter op je lens schroefde. De blauwe lucht werd dan donkerder waardoor er een dramatisch effect kon ontstaan:

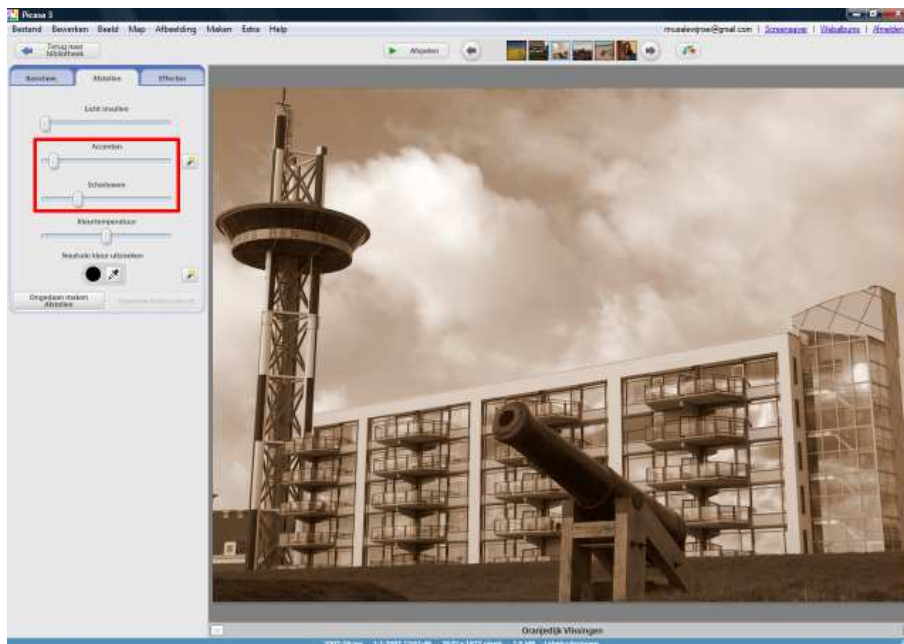
Dit is al interessanter, maar in **Photoshop** en waarschijnlijk ook in **Photoshop Elements** kun je gaan werken met "kanalen en lagen" en nog extremere effecten realiseren. *Michael Freeman* heeft daar bij uitgever *Librero* een prachtig boek over gepubliceerd.

Maar **Photoshop** is veel te duur en voor een doorsnee fotoliefhebber veel te ingewikkeld - zeker voor een zo'n incidenteel grapje (zie [Toch maar Adobe?](#)).

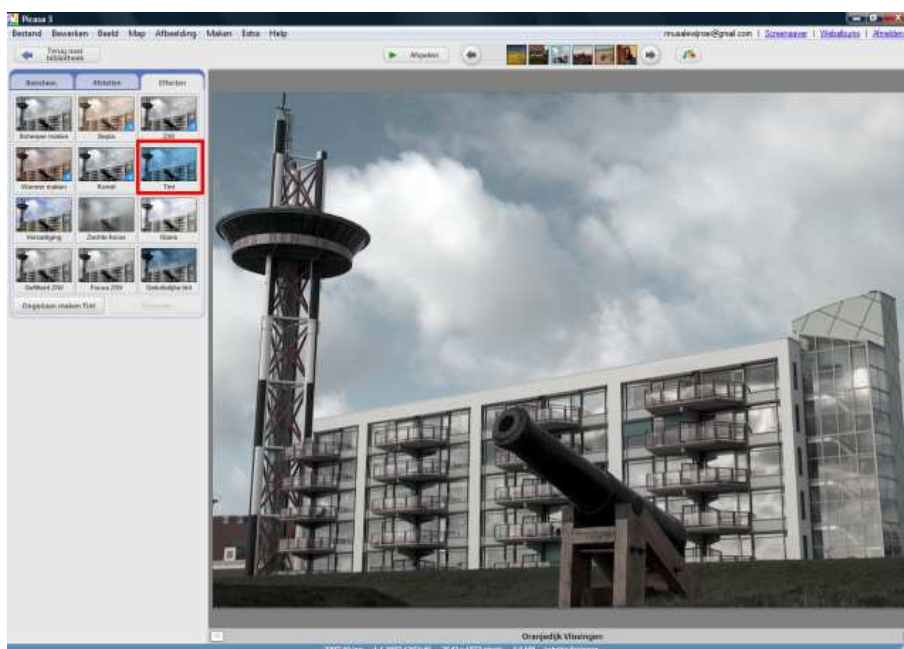
Je kunt natuurlijk ook even proberen of **Sepia** een aardig resultaat oplevert:

Ik vind dit niet geslaagd en ik vermoed dat deze antieke kleuring nog maar voor enkele onderwerpen bruikbaar is. Het wordt toch al gauw wat oubollig, maar als je het contrast wat groter maakt, wordt het toch nog een acceptabele prent:

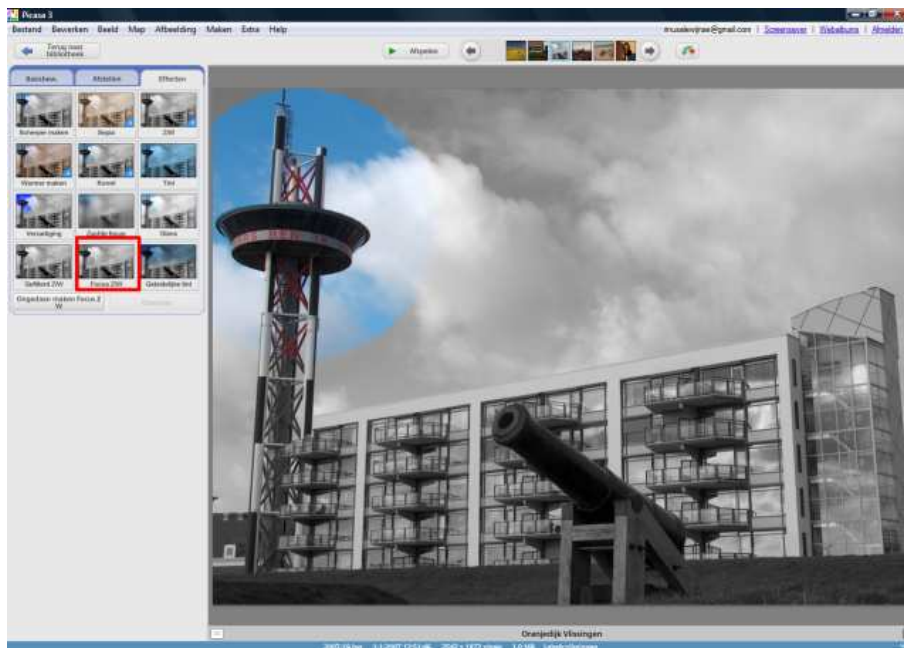

Een interessantere mogelijkheid is effect **Tint**, want zelfs als je maar alleen op die knop klikt, heb je al “mooier zwart-wit” dan “gewoon zwart-wit”. Maar je kunt ook kiezen uit een groot spectrum van kleuren voor een duotone-prent of nog een beetje van de oorspronkelijke kleuren laten doorschemeren zoals hieronder is gedaan:

Dit geeft een heel mysterieus resultaat dat tussen zwart-wit en kleur ligt en heel smaakvol kan zijn.

Een ander grappig effect dat wel eens van pas kan komen is **Focus Z/W** waarbij alles binnen een min of meer vaag begrensde cirkel nog in kleur is en alles daarbuiten zwart-wit, dus zoals hieronder waar ik de grens bewust scherp heb gekozen:

Licht en schaduw

Maar er gaat toch niets boven het echte spel van licht en schaduw dat vroeger ook de kracht van de zwart-wit fotografie was, zoals bijvoorbeeld in deze mooie foto:

Die maak je niet alledag: zelfs in kleur is hij prachtig, maar de zwart-wit versie wint het voor mij toch – vooral in dit steenrode passe-partout, toegevoegd met **IrfanView**. Eigenlijk weet je al uit 40-jaar ervaring dat zo'n onderwerp zich daar uitstekend voor leent.

Bewaren?

Hoewel je in Picasa alle ingrepen ongedaan kunt maken, doe je er toch verstandig aan om de foto waarmee je wilt gaan experimenteren eerst te **exporteren** en er dan in die exportmap een paar kopiën van te maken. Dan hou je die experimenten buiten je normale archief en kun je de verschillende resultaten goed met elkaar vergelijken. De beste resultaten kun je dan verplaatsen naar de map **Picasa-bewerkingen** zodat de geëxporteerde map met de minder goede resultaten weer gewoon verwijderd kan worden.

Opmerking: de map Picasa-bewerkingen wordt automatisch gemaakt als je in Picasa één van je foto's als bureaubladafbeelding kiest. Maar je mag deze map ook best voor eigen experimenten gebruiken – alleen komen die dan gelukkig niet vanzelf op je bureaublad terecht (zie [Bestanden en meer](#)).

Zwart-wit met voorbedachte rade

Je kunt zoals hierboven het geluk hebben dat een willekeurige kleurenfoto ook in zwart-wit boeiend is, maar je kunt ook je onderwerpen zo uitzoeken dat je uit ervaring weet dat ze in zwart-wit nog mooier zijn dan in kleur. En zo doet mijn Vlaamse fotomaatje 'Nil' dat vaak en omdat ik heb aangeraden om met haar nieuwe camera in [RAW](#) te gaan werken, heeft ze nu een ruimere toonschaal tot haar beschikking waarin ze zonder meteen in wit of zwart vast te lopen, precies de sfeervolle prent kan maken die haar voor ogen stond:

En op bijna dezelfde plek:

Opmerking: voor meer boeiend fotowerk van haar, zie <http://nil1950.wordpress.com/>

Dit is het einde van de alfabetische serie met de Z van zwart-wit en tevens het einde van mijn Picasa-handleiding. Hierna volgen enkele bijlagen over verwante onderwerpen.